

Zakonik o schengenskih mejah: dogovor o poostritvi preverjanja na zunanjih mejah

Odbor stalnih predstavnikov (Coreper) je 7. decembra 2016 odobril kompromisno besedilo, dogovorjeno z Evropskim parlamentom, o spremembi Zakonika o schengenskih mejah zaradi okrepitve preverjanja po ustreznih podatkovnih zbirkah na zunanjih mejah.

„To je bilo mogoče doseči le s trdim delom in poštvalnostjo vseh sodelujočih,“ je dejal Robert Kaliňák, slovaški minister za notranje zadeve in predsedujoči Svetu. „Gre za pomemben odziv na povečano teroristično grožnjo v Evropi, ki je posebno nepogrešljiv z vidika reševanja problema tujih bojnikov.“

Ta sprememba države članice obvezuje k sistematičnemu preverjanju vseh oseb, vključno tistimi, ki imajo po pravu EU pravico do prostega gibanja (tj. državljani EU in njihovi družinski člani, ki niso državljani EU), ob prehodu zunanje meje po podatkovnih zbirkah o izgubljenih in ukradenih dokumentih, pa tudi zaradi ugotavljanja, ali te osebe morda ne predstavljajo grožnje za javni red in notranjo varnost. Ta obveznost velja na vseh zunanjih mejah (zračnih, morskih in kopenskih mejah), tako ob vstopu kot izstopu.

Vendar pa je predvideno, da tedaj, ko bi sistematično poizvedovanje po podatkovnih zbirkah o vseh osebah, ki imajo po pravu EU pravico do prostega gibanja, lahko privedlo do nesorazmernega vpliva na pretok prometa na morskih in kopenskih mejah, države članice lahko izvajajo le ciljno usmerjena preverjanja po podatkovnih zbirkah, če ocena tveganja kaže, da to ne bo vodilo v ogrožanje notranje varnosti, javnega reda, mednarodnih odnosov držav članic ali javnega zdravja.

Kar zadeva zračne meje, sta se instituciji dogovorili, da države članice sicer lahko uporabljajo to možnost, vendar le v prehodnem obdobju šestih mesecev po začetku veljavnosti uredbe o spremembi. Ta rok se lahko podaljša za največ 18 mesecev, in sicer v izjemnih primerih, ko bi na nekem letališču infrastrukturne težave terjale daljše obdobje za prilagoditev na izvajanje sistematičnega poizvedovanja po podatkovnih zbirkah, ne da bi to nesorazmerno vplivalo na pretok prometa.

Ozadje

Uredbo, s katero naj bi spremenili Zakonik o schengenskih mejah, je Evropska komisija predlagala decembra 2015. To je odziv na povečanje teroristične grožnje in na poziv Sveta iz sklepov z dne 9. in 20. novembra 2015 k spremembi Zakonika o schengenskih mejah s konkretnim namenom v odgovor na problem „tujih terorističnih bojnikov“. Ta dogovor je tudi oprijemljiv rezultat izjave in časovnega načrta iz Bratislave, ki so ju voditelji 27 držav članic sprejeli 16. septembra 2016.

Države članice so sicer obvezane državljane tretjih držav pri vstopu sistematično preverjati po vseh podatkovnih zbirkah v interesu javnega reda in notranje varnosti, vendar pa po veljavnih določbah takšno preverjanje ob izstopu po vseh podatkovnih zbirkah ni potrebno. Niti po veljavnih določbah ni treba sistematično preverjati oseb, ki imajo po pravu EU pravico do prostega gibanja. S to spremembo pa bodo obveznosti usklajene, tako da bo sistematično preverjanje, ali državljani tretjih držav in državljani EU ter njihovi družinski člani morda ne predstavljajo grožnje za javni red in notranjo varnost, poslej praksa tudi ob izstopu.

Pri tem se bodo intenzivneje uporabljali schengenski informacijski sistem in druge ustrezne podatkovne zbirke Unije, možno pa bo poizvedovati tudi po podatkovnih zbirkah Interpol. Poizvedovanje po podatkovni zbirki Interpol o ukradenih in izgubljenih potnih listinah je pri preverjanju državljanov tretjih držav in oseb, ki imajo po pravu Unije pravico do prostega gibanja, obvezno, tako pri vstopu kot izstopu.

Naslednji koraki

Zdaj ko je Odbor stalnih predstavnikov v imenu Sveta potrdil dogovor, bo uredba lahko predložena Evropskemu parlamentu, da bo o njej glasoval v prvi obravnavi, in v sprejetje Svetu.

- [Boj EU proti terorizmu \(ozadje\)](#)

Rue de la Loi 175 - B-1048 BRUSSELS - Tel.: +32 (0)2 281 6319
press@consilium.europa.eu - www.consilium.europa.eu/press